

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14121,Parafia-sw-Aleksandra-w-Suwalkach.html>
19.05.2024, 12:22

Parafia św. Aleksandra w Suwałkach

Hasło wydrukowane w **Tom I**

Parafia św. Aleksandra w Suwałkach, najstarsza i najważniejsza parafia w mieście. Pierwszy kościół budowano od 1710, parafię erygowano w 1788. 1820-1825 wybudowano kościół murowany, który funkcjonuje do dzisiaj (częściowo zniszczony w czasie II wojny światowej). Od 1925 parafia należała do diecezji łomżyńskiej, do 1979 była jedyną parafią katolicką w Suwałkach. W 1965 proboszczem parafii (najpierw krótko administratorem) został ks. Kazimierz Hamerszmit, w 1976 wikariuszem został ks. Jerzy Zawadzki.

W XI 1980 ks. J. Zawadzki zainicjował spotkanie założycielskie MKZ „S” w Suwałkach w parafialnej sali katechetycznej, następnie udostępniał pomieszczenia na wiele innych spotkań „S”. Obchody świąt i rocznic organizowane przez „S” rozpoczynano zawsze mszą św. w kościele parafialnym.

13 XII 1981 w zakrystii kościoła odbyło się spotkanie żon internowanych działaczy z pozostałymi na wolności członkami „S” i księżmi, podjęto próbę interwencji ws. internowanych u wojewody i I sekretarza KW PZPR. 14 XII 1981 w sali katechetycznej odbyło się konspiracyjne zebranie „S”. W następnych dniach ks. J. Zawadzki ukrył na plebanii dwie maszyny do pisania i powielacz, później także sztandar „S”. Jeszcze w XII 1981 ks. K. Hamerszmit dotarł do internowanych w Ośr. Odosobnienia w Suwałkach i podjął się funkcji duszpasterza; następnie wspólnie z ks. J. Zawadzkiem organizował pomoc dla internowanych i ich rodzin. Do 1989 [ksieźa](#) udostępniali pomieszczenia na magazyny podziemnych wydawnictw i ulotek, sporadycznie na drukarnię ulotek. W kościele i sali katechetycznej organizowano niezależne wykłady i spotkania kulturalne (np. koncerty, wieczory poetyckie). W 1982 ks. J. Zawadzki utworzył przy parafii Punkt Konsultacyjny Akademii Teologii

Katolickiej. Z okazji świąt narodowych ks. K. Hamerszmit celebrował uroczyste msze św. (podczas których kolportowano pisma podziemne i ulotki); następnie celebrowano Msze za Ojczyznę, które, po przeniesieniu we IX 1984 z Ostrowi Mazowieckiej wikariusza ks. Stanisława Gadomskiego, nabrały szczególnie uroczystego charakteru: podczas mszy św. występowali m.in. aktorzy warszawskich teatrów (np. Maja Komorowska i Hanna Skarżanka), uczestniczyli w nich wierni z całego województwa, docierały także zorganizowane grupy z kraju. W 1984 organizowano wyjazdy z parafii do parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie na Msze za Ojczyznę celebrowane przez ks. Jerzego Popiełuszkę; po jego śmierci przy kościele parafialnym utworzono symboliczny grób. W 1985 ks. S. Gadomski organizował wystawy poświęcone Józefowi Piłsudskiemu i ks. J. Popiełuszcze. Po przeniesieniu w 1986 ks. S. Gadomskiego do Smolnik odprawianie Mszy za Ojczyznę kontynuował nowy proboszcz parafii ks. Przemysław Rogowski.

W 1992 kościół parafialny św. Aleksandra podniesiono do rangi konkatedry nowo utworzonej diecezji ełckiej. Obecnie parafia pozostaje największą i jedną z najważniejszych w Suwałkach. Swoją działalnością obejmuje teren zamieszkały przez ok. 11 tys. wiernych.

Marcin Zwolski

[Region Pojezierze, Suwałki](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)